

Český zápas

Týdeník Církve československé husitské

Ročník 88

Číslo 10

9. března 2008

Cena: 6 Kč

ORDINACE A INSTALACE PRAŽSKÉHO BISKUPA SE KONALA U SV. MIKULÁŠE

Obřad ordinace a instalace nově zvoleného pražského biskupa ThDr. Davida Tonzara, Th. D. se konal minulou sobotu v chrámu sv. Mikuláše na Staroměstském náměstí v Praze za účasti bratra patriarchy Tomáše Butty a bratří biskupů: slovenského - Jana Hradila, plzeňského - Michaela Moce, královéhradeckého - Štěpána Kláska a brněnského - Petra Šandery, děkana HTF UK prof. Jana B. Láška, zmocněnce pražské diecéze Radka Zapletala a dalších duchovních a laických zástupců i hostů z ekumeny.

Úvodní část bohoslužby vedl místní farář Lumír Čmerda, kázáním na texty z Jonáše, listu Jakubova a Matoušova evangelia posloužil slovenský biskup a dosavadní správce pražské diecéze ThDr. Jan Hradil. Postavil do protikladu Boží povolání, které je přijímáno a vítáno, jako tomu bylo u krále Davida, a povolání, které se člověk bojí přijmout a snaží se povinností vyhnout, jako tomu bylo u Jonáše, který se snažil utíkat opačným směrem, než ho Bůh poslal. Až kapitán na lodi mu musel připomenout, aby se probudil a začal se modlit ke svému Bohu.

Slovenský biskup dále připomněl, že všichni - duchovní i laici - jsme Bohem vyvolení a přitom spíš svým životem připomínáme Jonáše, který se snažil službě vyhnout. Uvedl, že na počátku církev rostla, protože měla dřevěné kalichy a zlaté biskupy, zatímco dnes to často bývá naopak.

Biskup by měl být slepý, aby nesoudil lidi podle toho, jak se mu kdo líbí, ale podle toho, jak plní úkol, k němuž ho Bůh povolal. Nového biskupa vyzval k vytrvalým modlitbám a v závěru uvedl, že teprve čas ukáže, zda byl zvolen z vůle lidí nebo z vůle Boží.

Po prohlášení diecézního zmocněnce Radka Zapletala o volbě připomněl službu biskupa podle Písem královéhradecký biskup Štěpán Klásek. Brněnský biskup Petr Šandera pak prosil Boha jménem církve za službu nového biskupa. Bratr patriarcha Tomáš Butta se dotázal ThDr. Davida Tonzara, zda v plném rozsahu zastává vyznání víry naší církve. Po kladné odpovědi pak všichni společně vyznali víru podle velkého kředa. Následoval slib věrného a odpovědného plnění úkolů, jež jsou církvi svěřeny biskupovi. Po složení slibu pak přistupovali duchovní i laici k nově zvolenému biskupovi a se slovy: „Osvěćuj a posiluj tě Bůh Duchem svým svatým k věrné službě biskupské“ na něj vzkládali ruce. Biskupský řetěz pak předal dosavadní správce pražské diecéze ThDr. Jan Hradil.

Následující část liturgie už vedl nový pražský biskup ThDr. David Tonzar. Po bohoslužbě přijal blahopřání hostů z ekumeny a také zlatou medaili z Vysoké školy zdravotnictva a sociální práce svätej Alžbety z Bratislavy.

(red)

PŘED 60 LETY ZÁHADNĚ ZEMŘEL JAN MASARYK

Jednou z prvních obětí púnorového režimu bezesporu byl tehdejší ministr zahraničí Jan Masaryk. Před 60 lety byl 10. března v časných ranních hodinách nalezen mrtev pod okny Černínského paláce. Pro většinu lidí to byl úplný šok - velice oblíbený, veselý, vtipný... syn prvního prezidenta najednou nebyl mezi nimi.

Tehdejší šéfredaktor Českého zápasu, známý B. V. L. o něm v čísle 11.-12. z 18. března 1948 napsal pod titulkem "Masaryk svobodný křesťan": *O Janu Masarykovi, ministru zahraničí, za okupace i ve svobodné vlasti, připsvědčeném socialistovi a demokratu, velkém Čechu a světoobčanu, bylo v těchto dnech, kdy odešel, napsáno mnoho slov chvály, úcty a díky. Nedá se nic už přidat do tohoto věnce slávy a lásky, kterou nejdříve manifestoval národ při jeho slavném pohřbu. Pocítovali jsme lítost, že nám víc už nedá, než nám dal. Bylo toho, co nám dal, mnoho. Příklad člověka jasného, dělného. Přinesl si mnoho darů ze svého domova od otce Čecha a matky Američanky. Nezpro- nevěřil se těmto darům. Měl jako jeho otec a matka velkou a čistou víru v Boha. Věřil svobodně. Nedovedeme si představit, že by on, člověk XX. věku, v živém reagování na současnost zůstal svými náboženskými názory v minulosti. Masarykové - to byli lidé, kteří měli ruku na horké tepně života a jen se dovedli opravdu, upřímně a účinně modlit. Všechna slova o něm mizí při konstatování, že byl syn hodný svého táty. Staral se o mléko v Pelhřimově nebo v Palestině. Za jeho rakví nešli členové politických stran a tříd. Za ní šel zarmoucený národ, smutný lid jeho vlasti. On, mrtvý svolavatel, zavolal do houfu všechny, kteří milují národ a stát. Svobodu a lidství. Tak napo-*

sled, ale nejmů vážně pověděl: Hlavy vzhůru, moji milovaní, klid, dohromady, jde se...!

Ve stejném čísle Českého zápasu byla popsána i účast naší církve při pohřbu Jana Masaryka:

Církev československá měla vždy živý poměr k životnímu dílu a práci Jana Masaryka. Několik našich významných členů církve bylo s ním v osobním přátelství. O velikonočních r. 1946 přinesl Č. zápas jeho významný projev o míru, projev, který poskytl našemu redaktorovi. Jeho smrt se všech hluboce dotkla. Pohřbu se zúčastnil br. patriarcha dr. F. Kovář, který po smutečních obřadech v Pantheonu šel spolu s představitelem pravoslavné církve v pohřebním průvodu. Byli to dva jediní představitelé církvi při pohřbu. Br. biskup dr. M. Novák s duchovními šel v části průvodu, kde měla církev československá vyhrazené místo. Evangeličtí duchovní se zúčastnili také, zato katolická církev se pohřebního průvodu oficiálně neúčastnila. Br. biskup-patriarcha byl také přítomen poslednímu rozloučení na hřbitově v Lánech. Poslední zmínka ze stejného čísla možná u někoho vyvolá ironický úsměv, protože si málokdo z nás už dokáže představit, v jak hrozné době naši předkové žili - veřejné nadšení z budování svobodné a spravedlivé společnosti a ve skrytu obavy, zda cenzor schválí tu či onu větu. A to ještě mnozí ani netušili, co přijde jen za několik let. Ta poslední zmínka se týká náboženské obce z Ústí nad Labem, jejíž členové se rozhodli uctít památku prvního prezidenta a jeho syna tím, že zdarma odpracovali 440 hodin v dole ve Varvažově.

V Českém zápasu z té doby se nevyskytuje zmínka, že by snad Jan Masaryk měl spáchat sebevraždu. Přes-

tože to oficiální propaganda s jistotou tvrdila, uvěřil jen málokdo a dodnes jsou pochybnosti o tom, čí ruka mu vzala život a kdo nese odpovědnost. Do dnešního dne byla smrt Jana Masaryka vyšetřována oficiálně čtyřikrát. Poprvé hned po nález jeho těla zahájil vyšetřování šéf pražské kriminálky dr. Zdeněk Borkovec. Brzy však dorazilo na místo několik komunistických pohlavářů, kteří ho z případu odvolali a vyšetřování převzala komunistická StB. Za několik hodin byl případ uzavřen jako sebevražda.

V průběhu Pražského jara 1968 bylo vyšetřování otevřeno znovu. Přihlásili se svědkové, kteří tvrdili, že Jan Masaryk byl zavražděn. Šetření případu se protahovalo, v srpnu přišla sovětská invaze s následnou okupací a v listopadu 1968 byl případ opět uzavřen. Názor, že šlo o vraždu, byl znovu oficiálně zavržen, sebevražda však kupodivu potvrzena nebyla. Závěr zněl: nešťastná náhoda. Ministr zahraničí podle tohoto šetření trpěl nespavostí, usedl na římsu okna v koupelně a nešťastnou náhodou vypadl.

V roce 1993 byl případ otevřen znovu, ale průběh nového vyšetřování nikdy nebyl úplně publikován. Tiskem prošla 11. března 1995 krátká zpráva, že vyšetřování bylo 27. února prozatímně skončeno. Mluvčí úřadu, který vyšetřování prováděl, Pavel Bret, uvedl, že ze šetření vyplynul nový poznatek: „... Jan Masaryk nevyskočil z okna svého bytu v Černínském paláci, ale spadl z římsy v místě asi dva metry vzdáleném od tohoto okna...“

Jeho nadřízený, Václav Benda, novinářům oznámil, že „... přímá vražda Jana Masaryka je v podstatě vyloučena, i když je možné, že zemřel v sou-

Dokončení na str. 3

Malé úvahy o toleranci 20.

Dnes si povíme něco o nobilese. Vzhledem k tomu, že okruh mých čtenářů patří mezi ty dříve narozené, nemusím snad vysvětlovat, o čem je řeč.

Za našich mladých časů jsme si na noblesním chování dávali opravdu záležet. Bylo to tak samozřejmé jako klobouk na hlavě a nedělní oblečení. Nějak se to ale vytratilo. Místo kabelek nosíme batohy, místo bot obouváme tenisky, klobouk nahradily čepice. Je to náramně pohodlné a cítíme se v tom nějak mladší. Také způsobily se poněkud uvolnily. Jíme ve spěchu a většinou jen tak rukama. Jinak to snad ani nejde. Je jiná doba a není čas.

Až posud jsem ochotna se s tím nějak smířit. Horší však je, že z našeho slovníku zmizela celá řada slov a slovních obrátů. Například: prosím, děkuji, byl byste tak laskav, je mi opravdu líto, omluvte mne, neobtěžovalo by vás, mohla bych vás požádat a tak podobně. Nějak jsme si přestali jeden druhého vážit. A tak se zdravíme jen tak na půl huby a vypouštíme z úst slova, která přijdou na jazyk. Některé výrazy už víc než pohoršlivé se staly těmi nejfrekvencovanějšími.

Nedávno jsme prodělali prezidentské volby. Velmi stresující situace. Odrazilo se to i ve sněmovně. Úplně kohoutí zápas. Kdyby to všechno trvalo jen o pár dnů déle, stala bych se asi přesvědčenou royalistkou. Uznejte sami, když byl k dispozici nějaký ten následník trůnu, byl by aspoň klid.

Přemýšlím o tom, že všude máme zástupy vzdělaných politologů, psychologů a pedagogů. Je jich plná televize. Možná, že by stálo za úvahu jim dát za úkol vyhodnotit, jaké škody v našem národě a především na našich dětech způsobí to, že v naší zemi absolutně neexistuje žádná autorita, ke které by se dalo vzhlížet a která by se stala vzorem alespoň pro školní mládež. Domníváte se snad, že by to bylo pokrytecké? Já nikoliv. Ano, i autority se mohou někdy mylit, ale myslím si, že není dobré, když je možno na každého nějak zlomyslně plivnout, pošpinit ho a zesměšnit.

Kdysi dávno jsem naplácala na zadek svému malému synovci, protože se choval neslušně k babičce. Pamatuje si dodnes, co jsem mu přitom řekla: *Babička je moje maminka a tu budu vždycky bránit ze všech sil.*

Proč o tom mluvím? Protože je po volbách a náš prezident je můj pan prezident. Jsem totiž Češka, jsem vlastenka a tahle země je domov můj.

Jindřiška Kubáčková

AFORISMIÁDA

Juraja J. Dovalu

Táto veta by mala visieť nad vstupom do každého kostola, chrámu či kláštora: KEĎ BOH TVORIL ČLOVEKA, RONIL SLZY SMIECHU.

Áno, Boh sa potmehúdsky smial, až mu tiekli slzy, lapal po dychu, chytal sa za brucho a hovoril: „Dám ti dve oči ako orlovi, ale nebudeš vidieť tak dobre ako on. Dám ti dve ruky, ako majú vtáky krídla, ale nebudeš vedieť lietať. Urobím tvoje telo bez srsti ako hadom, ale nebudeš pružný ako oni. Budeš vedieť plávať ako ryby, ale nikdy sa im vo vode nevyrovnáš. Budeš mať tichý krok ako jaguár, ale nebudeš mu v behu stačiť...“

Keď svoje dielo dokončil, zdvihol ukazovák a riekol: „Človeče, máš

zo všetkého niečo, ale v ničom nie si dokonalý. Máš aj svoje prednosti, ale v konečnom dôsledku si najzraniteľnejší a najslabší tvor na zemi. Tak si mnoho o sebe nenamýšľaj, nepodliehaj sebaklamu a neber sa príliš vážne – a budeš šťastný.“

Ak umlčujeme Boha na súdoch, na úradoch a v inštitúciách, bezpochyby umožňujeme, aby tam prehovárala ľudská hlúposť.

Oslobod sa od toho, čo si ľudia o tebe myslia, aby si mohol plniť to, čo od teba očakáva Boh.

Veľkosť človeka nevytvára on sám, robia ju idey, ku ktorým sa hlási.

Z kazateľského plánu

5. NEDĚLE POSTNÍ – JUDICA

Bůh neposlal svého Syna svět soudit, ale spasit.

J 3,17

První čtení: Jk 1,16-18
Druhé čtení: 1 Te 3,12-13
Evangelium: J 3,16-17
K obětování: Ř 5,8-9
K požehnání: Fp 1,9-11

PŘEČTĚTE SI V BIBLI

Náše církev náleží k reformačním církvím, které mají za základ zbožnosti Písmo svaté. Ale v některých našich náboženských obcích se bohužel nekonají biblické hodiny.

(pokračování z minulého čísla)
Povolání těch, kdo šli za Ježíšem 2.

Obchodnice s purpurem Lydie

Sk 16,11-15.40

Žalářník ve Filipzech

Sk 16,14-40

Akvila a Priscilla, stavitelé stanů

Sk 18,1-4

Vzdělaný Apollos z Alexandrie

Sk 18,23-28

Lékař Lukáš

Ko 4,14

Duchovní zrak

Smyslové vnímání a duchovní vnímání.

Obnovení smlouvy s Bohem před vstupem do země zaslíbené. Mojžíš připomíná dosavadní milostivé vedení Boží, které lid během svého putování na vlastní oči viděl a přece nevnímal jako projev Boží blízkosti a pomoci.

Dt 29,1-8; 11,7-8

Hospodin sejme clonu z Bileámových očí a on teprve potom spatří na cestě Hospodinova posla s taseným mečem – což už dříve viděla jeho oslice.

Nu, kapitoly 22-24

Hospodin raní aramejské útočníky zaslepeností, ale otvírá oči sluhovi proroka Elší, aby spatřil nebeskou pomoc Hospodinovu – horu plnou koní a ohnivých vozů.

2 Kr 6,8-23

Prorok Izajáš byl povolán ke službě. Ale Bůh předvídá, že lidé nepochopí a nebudou chtít slyšet prorokovo poselství a za trest skončí v zajetí.

Iz 6. kap.

Také mnozí Ježíšovi posluchači hledíce neviděli a slyšíce neslyšeli ani nechápali, že je uprostřed nich Boží Syn.

Mt 13,15-16; J 12,36-43

Ježíš otevřel oči dvou slepců na cestě z Jericha.

Mt 9,27-31; 20,29-34

Ježíš uzdravil slepého od narození a duchovní slepota farizeů.

J 9. kap.

Dva učedníci na cestě do Emaus. Nepoznali Ježíše, který se k nim připojil. Teprve při večeři se jim otevřely oči. Naše duchovní vnímání potřebuje čas, když na naši cestu vstupuje Kristus.

L 24,13-34

Apoštol Pavel měl od zážitku před Damaškem za úkol otvírat oči pohanů pro Krista.

Sk 26. kap.

Moderní člověk vnímá události svého života jen svými tělesnými smysly. Chybí mu duchovní zrak. Nejsme také takoví? Pamatujme na sebe v modlitbách, aby nám Bůh dal ducha moudrosti a zjevení, abychom ho poznali a vnitřním osvětlením zrakem hodnotili pozemské dění a vnímali i jeho nesmírnou velikost a moc vůči nám věřícím.

Ef 1,17-19

Hospodine, otevři mi oči, ať mám na zřeteli divy ze Zákona tvého!

Ž 119,18

Otevřené nebe

Zážitky z duchovního světa jsou nevyřčené a dávají se popsat jen obrazy.

Jakobův sen v Bét-el. Žebřík sahající do nebe, po němž vystupují a sestupují Boží poslové. Smysl vidění je stálý kontakt mezi nebem a zemí. Z brány nebeské ujišťuje Hospodin užaslého Jakoba, že bude s ním a s jeho potomstvem; v něm dojdou požehnání všechny čeledi země.

Gn 28,10-22

Mojžíš, Áron, Nádab a Abihú a 70

z izraelských starších po uzavření smlouvy s Bohem mají vidění. V pro-rockém zření spatřují nebe. Pod Božíma nohama je cosi jako průzračný safír. Smysl vidění: Blížkost Boží zavazuje představitele lidu Božího, aby byly splňovány požadavky smlouvy.

Ex 24. kap.

Knězi Ezechielovi se v kaldejské zemi u průplavu Kebaru otevřela nebesa. Zjevovala se mu Boží sláva v různých viděních. Smysl těchto vidění: Jako prorok měl tlumočit Hospodinovy vzkazy přesídlencům, kázat jejich modloslužbu, zvěstovat Boží soud i novou naději pro suché kosti.

Ez 1,1.28; 3,23; 8,2-4;

10,1; 43,2-4

Pastýři pod širým nebem u Betléma hlídají v noci svá stáda. Otevře se nebe, anděl jim zvěstuje narození Spasitele, množství nebeských zástupů chválí Boha. Smysl vidění: Jděte se přesvědčit do Betléma a všem o tom vypravujte!

L 2,1-20

Ježíš při křtu v řece Jordánu. Duch Boží sestupující na něj a hlas z nebe. Smysl vidění: Osudová zkušenost Ježíšova. Boží hlas jej ujistí, že je milovaným a vyvoleným Synem Božím se zvláštním posláním.

Mt 3,13-17; Mk 1,9-11;

L 3,21-22; J 1,32-34

Ježíš Natanaelovi připomíná Jakobovu zkušenost v Bét-el. Přijde čas, kdy budou andělé z nebe vystupovat a sestupovat na Ježíše. Smysl předpověděného vidění: Ježíš se prokáže jako žebřík do nebe.

J 1,35-51

Texty vybrala:

Jiřina Kubíková

(pokračování příště)

Nad Písmem

ČIN LÁSKY

Nikodém, představitel židovské rady, byl zvědavý na Pána Ježíše. Na tajemného muže z Nazaretu, který uzdravoval nemocné a proměňoval vodu ve víno. Těch zvědavých na Pána Ježíše, na jeho činy, slova, na průvod jeho učedníků, se vždy našlo dost. Méně pak bylo těch, kteří vytrvali v následování Pána Ježíše a řídili se jeho slovy. Nikodém vyslechl Ježíšova slova o novém narození člověka z vody a Ducha svatého. Nerozuměl jim. Ježíš hovořil o svém poslání od Otce probudit v lidech víru, aby obdrželi dar věčného života, aby byl každý zachráněn před smrtí a celý svět před temnotou zlých skutků. Rozhlédněme se kolem sebe. Jaký je svět, ve kterém žijeme? Je to stále ten stejný svět, který Pán Ježíš přišel zachránit. Svět, který nepotřebuje Ježíšovu ochranu o nic méně než v době, kdy rozmlouval Ježíš s Nikodémem.

Co vidíme kolem sebe? Války, terorismus, porušování lidských práv, rasismus, šikanu i mezi nejmenšími dětmi, stále komplikovanější lidské vztahy a z toho vyplývající rozvrá-

cené rodiny. My, lidé, si dokážeme neskutečným způsobem ubližovat svojí sobeckostí. Neodpovědnosti a mohli bychom ještě dlouho pokračovat. A Dábel se raduje!

Snad neuplyne týden, abychom se v nějakém časopise nedočetli o návštěvě z vesmíru. Nejlépe uprostřed pouště byla objevena přistávací rampa pro vesmírné lodě, případně v jeskyni, vysoko v horách, jsou pohřbeny záhadné bytosti.

Je skutečně zarážející, jak mají lidé v oblíbené zprávě o návštěvě "bohů" z vesmíru. Ovšem skutečnost, že k nám přišel samotný Bůh, který stvořil vesmír, nechává většinu lidstva chladným. „Vždyť Bůh neposlal svého Syna na svět, aby svět soudil, ale aby skrze něj byl svět spasen.“ J 3,14-21

To jsou slova plná lásky, která jsou určena našemu nedokonalému světu. Je to vyznání lásky celému světu a každému člověku. Odpouští se nám naše hříchy a je naším úkolem šířit lásku a pokoj. Každý z nás má možnost volby. Vydat se na cestu života s Ježíšem nebo bez něj. Zamí-

J 3,16-17

lovat si Světlo nebo tmu. Rozhodnutí je zcela v našich rukou. Člověk má svobodnou vůli odmítnout svého Stvořitele. Bůh, náš Otec, chce dcery a syny, nikoli otrokyně a otroky. Ježíš odešel, ale vysílá k nám stále vstřícné signály. Ty ovšem nezachytíš žádná sebedokonalější astronomická observatoř. Bůh, který má nepředstavitelné možnosti a ví o každém hnutí našich myšlenek, chce mluvit přímo k našemu srdci. Je na každém z nás, vydá-li se vstříct Světlu světa.

Libuše Vodičková

*Nebeský Otče,
jsi světlem našich dnů.
Často hřešíme
proti tvé lásce.
Potřebujeme tvoji lásku
a odpuštění.
Pane Ježíši,
zůstaň při nás.
Duchu svatý,
ovládni naše srdce
a vyžeň z nich temnotu.
Amen*

PŘED 60 LETY ZÁHADNĚ ZEMŘEL JAN MASARYK

Dokončení ze str. 1

vislosti s přítomností cizích osob v jeho bytě.“ Informaci doplnil Pavel Bret konstatováním, že Masaryk prolezl oknem koupelny na římsu pod oknem, postupoval po ní asi dva metry a spadl dolů, s dodatkem, že „... nelze vyloučit, že se snažil před někým uniknout...“ Důvod, proč Jan Masaryk na římsu vylezl a před kýmisi "unikal", by mohl být v tom, že v té době „... bylo v jeho bytě pět mužů, kteří tam prováděli nezákonnou prohlídku.“ Totožnost oněch mužů je známa, dva z nich byli již, byť bez výsledku, kontaktováni, jejich totožnost je ale tajná. Více než za rok na to, 27. listopadu 1996 bylo "Usnesením vyšetřovatele Policie ČR Úřadu dokumentace a vyšetřování zločinů komunismu" pro- věřování smrti ministra zahraničních

věcí ČSR Jana Masaryka odloženo. Zatím poslední vyšetřování záhadného úmrtí vyvolalo Masarykovo demokratické hnutí, které vyjádřilo na svém druhém sjezdu 19. října 2000 přesvědčení, že ministr Jan Masaryk byl v roce 1948 z příkazu Stalina zavražděn. Účastníci tohoto sjezdu současně uvedli, že z mravních důvodů je nutno zjistit skutečnou pravdu. Rozhodli se proto požádat Nejvyšší státní zastupitelství o zahájení nového vyšetřování smrti Jana Masaryka. Předseda Masarykova demokratického hnutí dr. Emil Ludvík se obrátil na předsedkyni Nejvyššího státního zastupitelství JUDr. Marii Benešovou a krátce poté byl dalším vyšetřováním znovu pověřen Úřad dokumentace a vyšetřování zločinů komunismu. Úřad začal zvat k rozhovorům jedno-

tlivé osoby, které se samy přihlásily, nebo o nichž se předpokládalo, že by mohly přispět k řešení tak vážného úkolu. Byly nalezeny závažné rozpor- y v předešlých závěrech vyšetřování a ukázalo se, že zatím každé vyšetřování si vyžádalo lidské oběti - řada svědků a znalců ukončila svůj život údajnou sebevraždou. Toto poslední vyšetřování definitivně vyloučilo sebevraždu i nešťastnou náhodu a došlo k závěru, že syn prvního prezidenta a tehdejší ministr zahraničí „byl na příkaz ze zahraničí zlikvidován“.

Jan Masaryk je někdy kritizován za to, že zůstal v komunistické vládě. Řídil se však přáním svého otce, aby nikdy neopouštěl Edvarda Beneše. Jeho smrt pak mnohým otevřela oči a pochopili, co režim přinese.

Helena Bastlová

Od úmrtí Jana Masaryka zítřka uplyne 60 let.

PÁR SLOV K TOLERANCI V NÁBOŽENSTVÍ

Musím reagovat na sloupek sestry Jindřišky Kubáčové "Úvahy o toleranci 18." z ČZ č. 8 z 24. 2. 2008, jelikož mám vážné pochybnosti o tom, co napsala. Její dogmaticky a konfesně vyhraněný přístup k víře je v naší církvi obecně znám a zcela jistě má z její strany upřímně míněnou snahu pomoci církvi v sebeidentifikaci, pokání, věrouce a dalších žádoucích směrech, jak je patrné ze snahy o publikování jejich názorů. V případě uvedeného sloupku jsem však nucen polemizovat ohledně některých východisek z tématu. Pokud pomínu, že celý článek je velmi tendenční, myslím, že postrádá hlubší znalost problematiky mezi-náboženského dialogu, ačkoli zevrubné znalosti biblistiky jsou nesporné. Dovolil bych si z tohoto důvodu uvést některé exkurzy v reakci na jednotlivé teze.

Mezináboženské setkání v Assisi v roce 1986 zdaleka nebylo první svého druhu. Např. již v rámci světové výstavy v roce 1893(!) v Chicagu rokoval tehdy založený "Parlament světových náboženství", kde se poprvé setkalo křesťanství s východními náboženstvími ve všech formách. Od té doby proběhlo mnoho dalších podobných setkání, kde se více či méně upřímným dialogem účastníků rodilo něco, čemu dal po sto letech, v roce 1993 opět v Chicagu zasedavší "Parlament" jednoznačné pojmenování. Problém spočívá v tom, že každý představitel považuje své vlastní náboženství za jeho nejvyšší formu, a proto není možné vyhlásit cosi jako univerzální náboženství. Přesto dospěli delegáti těchto setkání ke konsenzu, který nazvali "světový étos". Vycházeli z toho, že pokud je společným zájmem mír mezi národy, pak není možný bez míru mezi náboženstvími i mezi jednotlivci, což se dnes ukazuje např. v Srbsku ve sporu o Kosovo. Znamená to, že etické imperativy, na nichž by měli lidé trvat, jsou ve všech náboženstvích v podstatě stejné. V souvislosti s marxistickou kritikou náboženství je však třeba rozlišovat mezi náboženstvím a pověrou. Oháníme-li se prvním příkazáním Desatera jako argumentem proti jinověrcům, pak vezměme, prosím, v úvahu i ostatní příkazání, popřípadě Dekalog jako celek:

Jóga jako součást hinduistické tradice učí nenásilí, pravdivosti, neokrádání, zdrženlivosti, cudnosti a nedychtění po majetku. Tyto povinnosti věřícího hinduisty vycházejí již z véd, v sanskrtu odpovídá Desateru termín "áčára"- dobré konání. Třetí cesta ke spásě podle Bhagavadgíty je mezi současnými hinduisty čím dál oblíbenější: „Vždy na mě mysl, buď mi oddaný, obětuj mi a klaněj se mi! Pak dospěješ ke mně!“ (z eposu Mahabhárata 18,25).

Čínská kultura má ve své složitě náboženské historii, která je mimocho- dem starší než židovská, jistého "mistra" Konfucia, jenž položil na více než 2000 let základy čínské etiky a politiky. Samozřejmě ho nebudeme nazývat Mesiášem Číňanů jen proto, že formuloval zlaté pravidlo etiky "Co sám nechceš, nečini druhým", ovšem v syntéze s jeho vlastní opozicí – taoismem – a do Číny infiltrovaným a zdomácněným buddhismem nachází- me etické výzvy pro dnešní, komunismem unavenou Čínu, která znovuobjevuje vlastní tradice. Veškeré poznání a mravní pokrok lze na principu "řádu" dosáhnout pohledem do vlastního srdce, tvrdí reformátoři. Čchikungové hnutí je syntézou meditace, jógy a tradiční čínské medicíny a má dnes více členů než komunistická strana! Její hlavní etickou normou je pravda, lidskost, tolerance a vlídnost. A do třetice islám, náboženství, které zjevně nejvíce lidem leží v žaludku. Je jistě velice těžké nazývat bratrem někoho, kdo mě považuje za nepřítele, obzvláště když má pod kabátem bombu. Ale zde je právě ten rozdíl mezi náboženstvím a pověrou. Ačkoliv bych nikoho jistě nenutil modlit se vedle muslima, musím upozornit, že názor, že Alláh není totožný s Hospodinem, nejvyšším Bohem, je zcela nevěroučný. Arabové odvozují svůj původ od Abrahama (podle Gn 17,18-22) a islámská víra vůbec nespekuluje o tom, že by Alláh mohl být jiný bůh, než je ten náš. V arabštině totiž nejen muslimové, ale i místní křesťané říkají jedinému milosrdnému stvořiteli a soudci světa Alláh. Hospodin kromě Desatera uzavřel s lidmi mnoho smluv, jako například tu s Abrahamem, že jeho syn Izmael bude praotcem velkého národa. Dnes je muslimů

přes miliardu a vzhledem k velmi jednoduchému vyznání víry na rozdíl od toho našeho trojičního, jich bude čím dál víc. Ovšem ne těch, kteří se skrývají v horách a učí malé děti střilet. Terorismus je chybným výkladem Koránu, stejně jako byly křesťanské náboženské války způsobeny extrémním dogmatismem a nenávistí. V existenciální nouzi je totiž nepřítel spojovacím článkem souvěrců, dokonce i v naší Západní civilizaci. Tuto pověru zneužívá jako záminku k válce i samotný ředitel zeměkoule, Mr. Bush. Bohužel, často porovnáváme vnější podobu cizího náboženství s ideálem našeho vlastního. A to není fér. Ale zpět k islámu. Boží slovo se podle muslimů nestalo člověkem, ale knihou-Koránem. Při bližším ohledání zjistíte, že se díky Muhammadovi dostali Arabové na úroveň etického náboženství na základě "Slova jediného Boha". Dostali též své "první příkazání", velmi podobné tomu našemu: „Ke znamením Jeho patří noc i den, slunce i měsíc, však neklaněte se ani slunci, ani měsíci, nýbrž padejte na tvář svou před Bohem, jenž obojí stvořil, jestliže jej uctíváte.“ (Súra 41,37). Možná, že se mi dostane jen všeobecného opovržení za jiný názor, ovšem obávám se, že budoucnost mi dá za pravdu, že mezináboženský dialog bude brzy i v našich končinách nutný vzhledem k migraci Východu na Západ. Bude nutnou součástí i té naší, dogmaticky vyhraněné misie, pokud nebudeme chtít být zbabělými izolacionisty nebo skončit na smetišti dějin. Kristus řekl: „Mám i jiné ovce, které nejsou z tohoto ovčince. I ty musím přivést. A bude jedno stádo a jeden pastýř.“ (Jan 10,16). Je jisté, že tím mysl jen křesťany? Příklad mi poněkud farizejsky povýšené odsoudit k věčné záhubě 4/5 obyvatel světa, kteří křesťany nejsou. A společně se modlit? Křesťané byli ještě v 17. století otroky marockého sultána a v nelidských podmínkách byli nuceni pracovat na stavbě paláce. Těmito lágry prošlo na milion bílých otroků a jen několika desítkám z nich se dostalo toho štěstí, že nezemřeli do svých 40 let. Aby se to vůbec křesťanský svět dozvěděl, musel jistý Angličan, sultánův otrok, konvertovat k islámu a nechat se obřezat, aby nezemřel v lágru

Povzbuzení na severní Moravě

Bratr patriarcha ThDr. Tomáš Butta o víkendu 3. neděle postní navštívil severní Moravu a Slezsko v olomoucké diecézi a ostravském vikariátu. Zavítal zde do náboženských obcí Vratimov a Opava. V neděli 24. února dopoledne ve Vratimově a pak ještě odpoledne v Opavě posloužil bohoslužbami se svátostí večere Páně a kázáním na texty z kazatelského cyklu, vybrané na 3. neděli postní. V kázání navenek neokázal, ale do hloubky biblicky fundovaným nám vyložil pojetí postu, jak je nalézáme u proroka Zacharjáše, u apoštola Jakuba a také u našeho Pána Ježíše Krista v evangeliu podle Matouše. Spíše než zdržení se (masitých) pokrmů je to intenzivnější dotazování se po Boží vůli a slyšení, ale i praktické činění Božího příkazu. Je jím vnímání potřeb našich bližních, často těch nejslabších, nejchudších a nejvíce potřebných. Máme jim pomáhat ochotně a s láskou, nebat se využít všech svých možností k pomoci těmto konkrétním lidem.

V obou obcích byla docela pěkná návštěva věřících i příznivců, vytvořila se milá, bezprostřední přátelská atmosféra. – To vše by se jistě mohlo napsat o návštěvě bratra patriarchy kdekoli jinde. Je však třeba si uvědomit, že naše obce jsou prakticky od Prahy nejvzdálenější, určité v rámci České republiky. O to byla větší radost, že i na tyto vzdálené obce je pamatováno, ví se o nich, myslí se na ně. Bratr patriarcha i je zahrnuje do svých modliteb. Je to pro nás velké povzbuzení, potěšení i radost.

Zejména v Ostravě bratr patriarcha nezatoužil kázat v některém výstavnějším, okázalejším či navštěvovanějším sboru. Rád posloužil ve skromnějším sboru vratimovském. O to více jsou mu zdejší věřící vděční.

Po bohoslužbách a setkání s věřícími v Opavě pak ještě bratr patriarcha navštívil a se zájmem si prohlédl prostou kapli naší církve v Hradci nad Moravicí, do které jezdí sloužit sestra farářka Ladislava Svobodová z Opavy. Věřící tuto stavbu vzorně opečovávají, a to navzdory tomu, že se často stává útokem místních vandalů, kteří se kameny strefují do oken atd.

Nakonec byla spokojenost i vděčnost na obou stranách, a to je dobře. Díky Bohu! A díky bratru patriarchovi. Bůh mu žehnej v životě osobním i v náročném úřadě.

František Rauscher, ostravský vikář

vyčerpáním. Po mnoha letech poctivé služby v sultánově vojsku, kde byl často v nebezpečí života, se mu podařilo uprchnout a dosvědčit doma, co se skutečně v Maroku děje. Díky jeho svědectví se o sedmdesát let později podařilo anglickému vojsku dobýt muslimské přístavy a ukončit tuto porobu. Tento statečný muž, pokřtěný ve jméno Ježíše Krista, se modlil k Alláhovi, aby jej vysvobodil, a díky odva- ze a pevně vůli se mu to splnilo. Alláh ho vyslyšel, aby byla zjednána spravedlnost. Obávám se, že to byl skutečně náš Bůh, který způsobil zmatení

jazyků v Babylóně a tudíž i zmatení našeho vědomí o něm. Nebylo by dobré ho urážet tím, že neuznávám modlitbu jinověrce, který je též jeho dítětem.

Tomáš Procházka, farář ve Stodě

Prameny:

Kiung H.: Po stopách světových náboženství, CDK, Praha, 2007
Lapide P., Panikaar R.: Mírně téhož Boha?, Vyšehrad, Praha, 2003
Al Qur'án - český překlad Koránu s komentářem podle I. Hrbka, Academia, Praha, 1972

ZPRÁVY

Vzpomínka

Dne 12. března uplyne 25 let od úmrtí našeho tatínka Josefa Šoustara, dlouholetého faráře v Humpolci. Za vzpomínku a modlitbu děkují

synové

Rostislav, Lubomír a Vladislav

Večer na cestě

Náboženská obec Praha 6-Břevnov srdečně zve všechny příznivce cestování na Večer na cestě s názvem "Srdce Kolchidy". Tématem bude vyprávění Vlastimila Trnky, Čecha, který se nedávno vrátil z půlročního studijně-pracovního pobytu v gruzínském sociálně-terapeutickém centru. Budete mít také možnost prohlédnout si fotky z oblasti Kavkazu a ochutnat pravý gruzínský čaj.

Akce se koná v pátek 14. března od 18.30 h v modlitebně farního úřadu na Petynce 47a (1. patro).

(sz)

Sročení mládeže

Opět po roce zveme do Trutnova, kde ve dnech 18. – 20. dubna společně oslavíme Den Země. Program bude osvěžující „jak chladná voda znavené duši“ (Př 25,25).

Hlavní téma je tentokrát VODA - živel přírodní, činitel civilizační; prvek mýtický a element rituální.

Součástí programu bude opravdický křest, a to v podmínkách exotických.

Na výlet se vypravíme do skutečného pralesa (deštný snad nebude den) na Rýchory. Obrazem a slovem putujeme z Mělníka až k ústí Orinku s Tomášem Brabencem.

Na skok vstoupíme do Taizé a v neděli songovou bohoslužbu doprovodí Husband.

Pro detailní informace pište na mail tomaskar@volny.cz nebo volejte na č. 603 277 267 – Tomáš Karel.

Účast prosím nahlaste do 12. dubna. Účastnický poplatek 200,-Kč.

David Smetana a Tomáš Karel

Kurzy na HTF UK

Specializované kurzy z rétoriky a komunikace:

* *Profesionální jednání po telefonu*, 2070,- Kč. Termín konání: úterý 3. června 1 den, 9.00 – 16.30 h, 45 minut na polední přestávku. Max. počet osob – 12. Termín podání přihlášky je do 16. května.

* *Řeč těla, nedílná součást projevu*, 4 000,- Kč, 16 vyučovacích hodin.

Termín konání: ve středu a ve čtvrtek 26. - 27. března, 9.00 – 16.30 h, 45minutová polední přestávka. Max. počet osob – 12. Termín podání přihlášky je do 17. března.

Specializované kurzy pro hudební doprovod a liturgii:

* *Základy harmonie a varhanní improvizace*, 500,- Kč / 90 min vč. DPH. Začátek i termín kurzu je závislý na individuální dohodě uchazeče s vyučujícím.

Ostatní:

* *Fenomén dokumentárního filmu*,

1790,- Kč, 18 vyučovacích hodin. Termín konání: vždy ve středu od 26. března do 30. dubna, 17.00 – 19.20 h (cca 5 minut přestávka). Max. počet osob – 20. Termín podání přihlášky je do 14. března.

Vzdělávací exkurze

* "Od Aquileie po Trident" – ve dnech 17. dubna – 20. dubna. Cena: 3990,- Kč (studenti a zaměstnanci UK 3650,- Kč). Termín podání přihlášky je do 14. března.

Přihlášku lze poslat poštou na adresu: Studijní oddělení UK HTF, Pacovská 350/4, P.O.BOX 56, 140 21 Praha 4, tel.: 241 733 131 či formou přílohy e-mailu na: czv@htf.cuni.cz.

Kurzovné se hraří složenkou nebo bankovním převodem na číslo účtu: 66661389/0800, variabilní symbol: 2607 i hotově v pokladně fakulty. Na začátku kurzu předloží studenti potvrzení o zaplacení kurzovného na studijní oddělení fakulty nebo vyučujícímu při první hodině. Pokud hraří kurzovné zaměstnavatel, je nutné uvést IČO a DIČ. Pokud bude o kurz nedostatečný zájem, uchazeč bude včas vyrozuměn a kurzovné mu bude vráceno.

(HTF UK)

Zelený čtvrtek

Náboženská obec v Rychnově nad Kněžnou srdečně zve ke společnému setkání na Zelený čtvrtek, tj. 20. března od 17 h v Husově sboru. Po pobožnosti a čtení biblických textů zasedne ke společnému jídlu.

(rst)

Ekumenická biblická hodina

Náboženská obec v Úpici srdečně zve na ekumenickou biblickou hodinu. Dne 12. března v 18 h se opět setkáme v příjemném prostředí historické Dřevěnky, abychom v ekumenickém shromáždění studovali Písmo svaté - tentokrát knihu Leviticus.

(no)

Vlajka pro Tibet

Dne 10. března se od 16 hodin koná v náboženské obci v Trutnově výstava s tematikou Tibet. Akce bude završena společným vyvěšením vlajky Tibetu.

(no)

Přednáška v Úpici

Náboženská obec v Úpici srdečně zve na přednášku s názvem "Co se stalo při Ježíšově smrti?" Přijďte si poslechnout RNDr. Blaháka dne 19. března v 18 h do příjemného prostředí Dřevěnky.

(rst)

Pašijová meditace

Náboženská obec v Kojetíně srdečně zve na pašijovou večerní meditaci, která se koná na Velký pátek (21. března) od 19 h v Husově sboru.

(no)

Český zápas, prosíme,
platíte na bankovní účet
ústřední rady

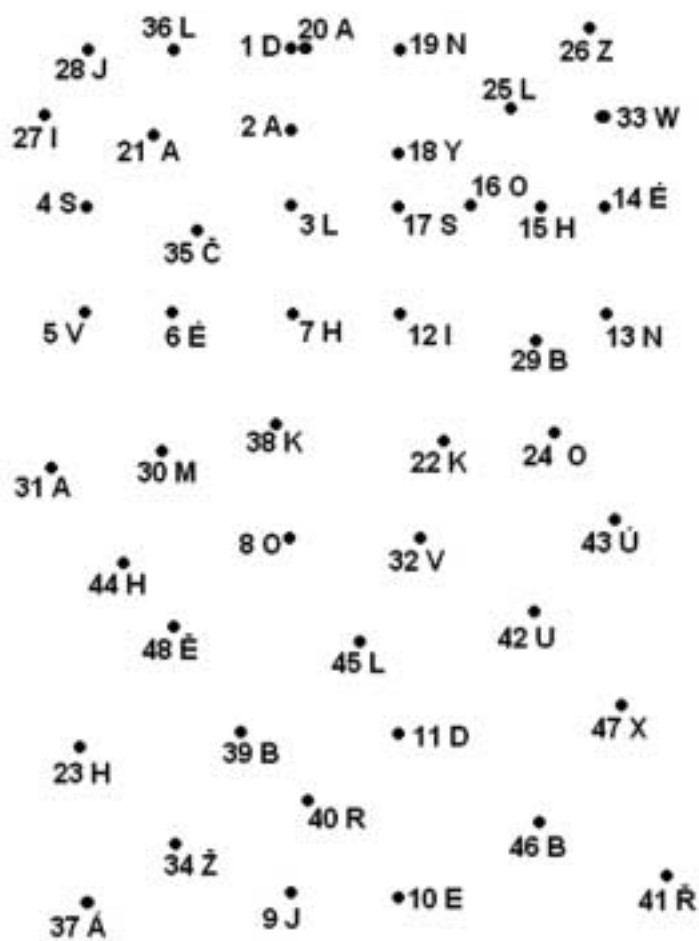
43-569530217/0100

Roční předplatné: 312 Kč
variabilní symbol:
888+zákaznické číslo

PRO DĚTI A MLÁDEŽ

BŮH TAK MILOVAL SVĚT...

Jak tato věta pokračuje, se dozvíte, když na obrázku spojíte body očíslované od 1 do 20 (ty další již ne!) – kromě tajenky by vám měl vyjít i obrázek.

(Řešení z minulého čísla: Stejně jsou kříže číslo 6 a 11.)

Jana Krajčířková

Český zápas

MK ČR E 127 ISSN 0323-1321

Týdeník Církve československé husitské

Vydává Ústřední rada Církve československé husitské, Wuchterlova 5, 166 26 Praha 6

Šéfredaktorka: Dr. Helena Bastlová, redakce: Mgr. Jana Krajčířková, Ivana Kyselová, Mgr. Ervín Kukuczka, Petra Štěpánová, tel.: 220398107, mail: cesky.zapas@ccsh.cz

Tisk: Grafotechna, Distribuce: A.L.L. production s.r.o., F. V. Veselého 15, 190 00 Praha 9

KALENDARIUM – BŘEZEN

10. 3. 1918 - V Chicagu byla založena Odbočka Československé národní rady v USA, vrcholný orgán československého odboje v USA a Kanadě v roce 1918. Odbočka měla 16 členů, předsedou se stal K. Pergler, hlavní kancelář byla ve Washingtonu.

10. 3. 1948 - Premiér K. Gottwald předložil Ústavodárnému národnímu shromáždění programové prohlášení "nové vlády Národní fronty". Stálý zástupce ČSR u OSN J. Papánek požádal Radu bezpečnosti o zákrok proti "pražskému puči". O dva dny později požádala Chile Radu bezpečnosti, aby vyšetřila únorové události. Vlády USA, Velké Británie a Francie vydaly společné protestní prohlášení.

Pád z okna Čermínské paláce v Praze ukončil život ministra zahraničí **Jana Masaryka** (* 14. 9. 1886 v Praze) - úřední verze tehdy hovořila o sebevraždě - viz i str. 1 a 3.

10. 3. 1973 - Zemřel v Praze **Ivan Déřer** (* 2. 3. 1884 v Malackách) - slovenský právník, československý politik a publicista, příznivec TGM, spoluautor Martinské deklarace.

11. 3. 1848 - V tanečním sále Svatováclavských lázní v Praze se konalo veřejné shromáždění (svolané letáky z iniciativy tajného klubu Repeal), na kterém byl schválen návrh petice císaři (vypracoval F. A. Brauner), požadující v 11 bodech vytvoření jednotného státoprávního celku ze zemí České koruny, zrovnoprávnění Čechů a Němců ve všech oblastech veřejného života, všeobecný výkup z roboty a zrušení poddanství, zavedení obecní samosprávy, svobodu tisku a shromažďování, náboženského vyznání, zřízení nezávislých soudů a občanských gard. Petice byla opatřena mnoha tisíci podpisy Pražanů a také se k ní připojila četná města (Liberec, Litoměřice). Morava a Slezsko se k petici nepřipojily. Definitivní redakci petice byl pověřen 24členný zvláštní petiční (Svatováclavský) výbor.

11. 3. 1908 - Zemřel v Praze **Josef Hlávka** (* 15. 2. 1831 v Přešticích) - stavitel, architekt a mecenáš, jímž založené nadace působí dodnes.

11. 3. 1948 - Pro programové prohlášení Gottwaldovy vlády hlasovalo všech 230 přítomných poslanců. Ze zbývajících 70 poslanců 11 jich opustilo zasedání před hlasováním, 59 poslanců se buď vzdalo mandátu, emigrovalo, nebo bylo ve vězení. Následovala očista parlamentních klubů. V parlamentě nedošlo k žádnému odporu.

12. 3. 1848 - Na své první schůzi se sešel Svatováclavský výbor na Staroměstské radnici, kde zvolil za svého předsedu hraběte V. Deyma a tříčlennou komisi (A. P. Trojan, A. M. Pinkas, V. Gabler).

12. 3. 1873 - Narodil se v Praseku **Bohumil Němec** (+ 7. 4. 1966 v Havlíčkově Brodě) - botanik, fyziolog rostlin, politik a významný kulturní pracovník.

12.-13. 3. 1938 - Došlo k anšlusu Rakouska Německem. Tím se výrazně oslabil obranyschopnost ČSR. Hranice s Německem se prodloužila z 1539 km na 2117 km.

14. 3. 1848 - V místnostech Průmyslové jednoty projednal Svatováclavský výbor konečné znění petice císaři, které vypracoval advokát A. M. Pinkas. Jeho značně loajální návrh (oproti původnímu znění) shrnoval v 11 bodech požadavky pražského občanstva.

14. 3. 1913 - Narodil se v Drienově **Dominik Tatarka** (+ 10. 5. 1989 v Bratislavě) - slovenský spisovatel.

14. 3. 1953 - Po návratu ze Stalinova pohřbu (zemřel 5. března) zemřel prezident republiky **Klement Gottwald** (* 23. 11. 1896 v Dědicích).

15.-28. 3. 1478 - Pod patronací moravského zemského hejtmána Ctibora Tovačovského z Cimburka proběhla v Brně jednání o podmínkách příměří mezi Vladislavem Jagellonským a Matyášem Korvínem. K potvrzení příměří došlo na schůzce obou panovníků v Olomouci.

15. 3. 1783 - K Moravě bylo administrativně připojeno rakouské Slezsko. V čele nového správního celku bylo moravskoslezské gubernium se sídlem v Brně.

15. 3. 1818 - Zemřel v Praze **Karel Postl** (Postel) (* 1769 v Bechyni) - malíř, kreslíř a grafik, první český klasicistní krajinář, který je pokládán za zakladatele české krajinomalby.

15. 3. 1848 - Pod vlivem povstání vídeňského lidu (13.-15. března) slíbil císař Ferdinand I. ústavu. Kníže Metternich uprchl do Anglie. 21. března byl pověřen vedením vlády hrabě Kolovrat.

15. 3. 1883 - Vydána byla první novela živnostenského řádu (1859), která podstatně revidovala některé původní značně liberální předpisy o provozování řemesel a živností. Souběžně byly učiněny první kroky v oblasti dělnického zákonodárství: 17. června t. r. byla zřízena instituce tovární inspekce (v určité podobě již existovala v letech 1790-1825), 15. června 1884 následoval zákon o maximální délce pracovní doby (10 h denně v hornictví, v podnicích nad 20 zaměstnanců 11 hodin, v malovýrobě nebyla délka pracovní doby regulována).

15. 3. 1983 - Zemřel v Praze **Oldřich Nový** (* 7. 8. 1899 tamtéž) - herec, zpěvák, režisér, dramatik a textař.

16. 3. 1523 - Král Ludvík byl donucen k odjezdu z Prahy (šlo o jediný jeho pobyt v Čechách za desetileté vlády) do Uher, kde začalo slílit nebezpečí tureckého vpádu. Zakrátko po králově odjezdu se Zdeněk Lev opět zmocnil vlády v zemi.

16. 3. 1848 - V Praze byla založena ze studentů a profesorů akademická legie. Do konce března 1848 čítala téměř 2360 členů a dělila se na čtyři kohorty.

(red)